Regd No. N. 45 / M. 3813

విడిపత్రిక [illegible]

102994

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైదరాబాదు దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౫ స్వభాను వైశాఖ బ ౧౩ (౧౭-౮-౧౩౫౨ ఫ) సోమవారము ● సంచిక 3

ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు పక్షపు అఖండ విజయము

జర్మను పక్ష సేనలు బ్రిటిషువారికి లొంగుబాటు

అమెరికాలో చర్చిలు, రూజ్వెల్టుగారల సమావేశము

ఈమే నెల ౧౦,౧౧,౧౨,౧౩ తేదులలో నానా రణరంగములనుండి వచ్చిన యుద్ధసమాచారముల సంగ్రహమును క్రింద ప్రకటించినాము.

బర్మా

బర్మాలో ఆరకాన్ రంగములో బ్రిటిషుపక్షముయొక్కయు జపానీయపక్షము యొక్కయు అగ్రదళములు ఒకరొకరి సేనలలోనికి మనుష్యులను పంపించి పరస్పరరహస్యములను తెలిసికొనుచున్నవి. మాయూలో పోరాటము ఇంకను జరుగుచున్నది. బుథిడాంగ్, మాంగ్డా రోడ్డుపై నున్న ప్రదేశము బ్రిటిషువారిచే విడువబడినది. ఇప్పుడు జపానువారు ముందుకు పోవుచున్నారు. సముద్రతీరముపైపునకు దండయాత్ర సాగించుచున్నారు. జపానువారు దక్షిణమునుండి దోన్బైకువరకు బ్రిటిషువారిచే వేయబడిన రోడ్డు మీదుగా కూడ దండయాత్ర సాగించవచ్చును. ఇపుడు జపానువారు ముఖ్యమైన మాంగ్డా స్థానమును పట్టుకొనుటకు పోరాడుచున్నారు. వర్షకాలము సమీపించినను ఆటంకము కలుగజాలదు. అందువల్ల మాంగ్డాను నిల్పుకొనుట బ్రిటిషు సేనకు కష్టముగా నున్నది. అందువల్ల బ్రిటిషు సేనలు ఇంకను ఉత్తరముగ [illegible] వైపు పోవుచున్నవి.

జపానువారి విమానాలు ఇటీవల పూర్వముకంటె ఎక్కువగా విజృంభించుచున్నవి. [illegible] తీవ్రముగా బాంబులు వేయుచున్నవి. మాంగ్డాకు ఉత్తరమున రోడ్డుపైనను, బ్రిటిషు సేనలపై సామగ్రులను కొనిపోవు నావలపైనను, మాంగ్డానుండి [illegible] వైపుగా పోవు రోడ్డుపైనను ఉత్తరమున బ్రిటిషు సేనలపై కూడ అవిచ్ఛిన్నముగా బాంబులను వేయుచున్నవి.

బ్రిటిషు సేనలు బుథిడాంగునుండి మే నాల్గవ తేదినాటి రాత్రి ఉపసంహరించుకొనిపోయినవి. మాంగ్డానుండి బుథిడాంగుకు పోవు దారి యొక్క ఉత్తరమున [illegible]. బుథిడాంగునుండి బ్రిటిషు సేనలు వెడలిపోవునపుడు [illegible] ధ్వంసము చేసి వెళ్లిపోయినవి.

బర్మాలో జపానీయులకు [illegible] ముఖ్య స్థానములపైకి ఇండియానుండి బ్రిటిషువిమానాలును అమెరికను విమానాలును పోయి బాంబులను ప్రతి రోజు వేయుచునేయున్నవి.

చైనా

చైనాలో హూనాన్ రాష్ట్రము [illegible] యుద్ధములో జపానీయులు [illegible] సేనలు [illegible] సేనలను [illegible] పోరాటము [illegible] జపానీయ సేనలతో [illegible] సేనలు [illegible] జపానీయులు [illegible] సేనలు [illegible] లో జపానీయ సేనలు [illegible] దక్షిణ దేశములో జపానీయులు [illegible] సేనలను [illegible] జపానీయుల సేనలు ఎక్కువ [illegible]. ఇప్పుడు ఇంకను ఎక్కువ సేనలు అక్కడ చేర్చబడినవి. [illegible] నగరమును [illegible] స్థానిక విమానాలు మీద తేదిన బాంబులను వేసినవి. ఆరా ప్రాంతమునందు [illegible] మరియు పొరుగున ప్రయోగించినవి.

అమెరికావారి విమానాలు మే [illegible] తేదిన ఇండో చైనాలోని హనాయి, హైఫాంగ్ విమానములు, హైనాను దీవియొక్క దక్షిణప్రదేశములోని [illegible] దెబ్బలను వేసినవి.

ఉత్తర [illegible] టీన్సీన్ ప్రదేశములో జపాను యాఫ్ర [illegible] ముట్టడించినవి. [illegible] దక్షిణ భాగమున చేరిన జపానీయ సేనలు తరిమివేయబడినవి. [illegible] దక్షిణపు గట్టున [illegible] జపానీయ సేనలు [illegible] పోయినవి. మే ౭వ తేదిన జపానీయ సేనలు [illegible] చేరినవి.

చైనాలో ఉత్తర హూనాను రాష్ట్రములో తుంగ్ టింగ్ సరస్సు యొక్క పశ్చిమపు గట్టున క్రొత్త గా జపానువారి సేనలు స్థావరములు సాధించగలిగినవి. మే ౭వ తేదిన జపానీయ సేనలు [illegible] లో యాంగ్ట్సి నది మార్గమున వచ్చి పశ్చిమమున ఉత్తర భాగమున నొక స్థానముపై దాడిచేసినవి. ఆనుసాగిన సేనలు కొండ భూములపై [illegible] అనేక ప్రయత్నములను చేసినవి. కాని ప్రతిఘటించు చైనీయ సేనలు వారిని [illegible]. జపానీయ విమానాలు [illegible] సరస్సు [illegible]. మే ౭వ తేదిని జపానీయ సేనలు [illegible] నగరములో ప్రవేశించినవి. అక్కడ [illegible] పోరాటము [illegible] అనుభవించవలసి వచ్చినది. ఇప్పుడు [illegible] పోరాటము సాగుచున్నది. తుంగ్టింగ్ సరస్సు యొక్క దక్షిణపు గట్టున [illegible]. దాని పడమట [illegible] జపానీయుల సేనలు [illegible] సెడలించి పోరాడుచున్నవి. జపానీయ సేనలు మే ౧౦వ తేదిన యాంగ్ట్సి నదిని [illegible] దాటినవి. [illegible] పోరాటములో చైనా సేనలు ముఖ్యమైన స్థానములను జపానీయులనుండి ప్రత్యేకముగా [illegible]. జపానీయులు హూనాను రాష్ట్రములో సస్యసమృద్ధిగా నుండి యున్న వరిక్షేత్రములను, [illegible] దును [illegible] నగరమును పట్టుకొన జూచుచున్నారు.

[illegible] చైనీయ సేనలు [illegible] దాడులను చేసినట్లు [illegible] అనుమతించినవి.

[illegible] చైనీయుల సేనలు [illegible] ప్రదేశములో [illegible] సంహరించిన [illegible] చేసినవి. [illegible] చైనీయ సేనలు [illegible] జపాను సేనలపై దెబ్బలను వేసినవి.

యూన్నాన్ రాష్ట్రములో చైనీయ సేనలు [illegible] శత్రువు [illegible] పట్టుకొనినవి.

మే ౧౦వ తేదిన చైనాలో నున్న అమెరికా వైమానిక సైన్యము [illegible] బాంబులను వేసినవి.

జపాను

జపానుదీవులలో నొకటియగు హొక్కయిదో దీవి యొక్క ఆగ్నేయదిశలో [illegible] యనుగ్రామముపై మే ౧౦వ తేదిన అగ్రరాజ్యాల దేశమునకు పూర్వము ఒక జలాంతర్గామి నౌకనుండి దెబ్బలు వేయబడినవి.

టూనీసియా

టూనీసియాలో యుద్ధము తేయుడసమాప్తమైన ద్లో బిజర్టా, టూనిసులు అమెరికను బ్రిటిషువారల వశమైన తర్వాత ఆ రెండిటి మధ్య జర్మను సేనల ప్రతిఘటన [illegible] నదలలేదు. బిజర్టా, టూనిసులనుండి జర్మను సేనలు కేప్ బోన్ ద్వీపకల్పములో చేరినవి. అక్కడినుండి ఆ సేనలను జర్మనులు ఓడలలో దాటించకుండ బ్రిటిషువారి నౌకలును విమానములును కాపలా కాయుచు పారిపోవ యత్నించిన జర్మను సైనికులను పట్టుకొనెను. బ్రిటిషు సేనలు మే ౧౦వ తేదియందు కేప్ బోన్ ద్వీపకల్పద్వారమునందు హమ్మాము లీఫ్ లో ప్రవేశించినవి. జాఘూవాన్ను జాబో ఫాను కనుమధ్య నుండు జర్మను సేనలు [illegible] వారికి [illegible] [illegible] యుద్ధసామగ్రితో [illegible]. తర్వాత [illegible] సేనలు [illegible] తూర్పుగా పోయి సెయిన్టమేరీ [illegible] ప్రదేశములో ఉత్తరమునుండి వచ్చుచుండిన బ్రిటిషు సేనలతో కలసినవి. [illegible] జర్మను సేనలు విచ్ఛిన్నములు చేయబడినవి. కేప్బోన్ ద్వీపకల్పములో చాల యుద్ధసామగ్రిని జర్మనులు ధ్వంసముచేసిరి. కాని ఎక్కువగా ధ్వంసము చేయకముందే బ్రిటిషువారు అదివశపరచుకొనిరి. మొత్తముగ [illegible] జర్మను, ఇటాలియను సైనికులు, వారల [illegible]. అనేకములైన లారీలు ఇంకను చాల యుద్ధసామగ్రి బ్రిటిషుపక్షమువారి వశమైనది. ఉత్తర ఆఫ్రికాలో పోరాటము ప్రారంభమైన [illegible] జర్మను పక్షసేనలు [illegible] నాశనము అయినవి.

[illegible] మే ౧౨వ తేదిన జర్మను సేనలు బ్రిటిషువారికి లొంగిపోయినవి. ప్రతిఘటన మానుకొనుట ఒప్పుకొనెను. ఇప్పుడు బ్రిటిషువారు లావాక్రమించిన ప్రదేశములో మిగిలియున్న జర్మనుల స్థానములను వారల యుద్ధసామగ్రులను పట్టుకొనుచున్నారు. ఉత్తర ఆఫ్రికా రంగమునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికా [illegible] సేన [illegible]. తుదకు టూనీసియా యుద్ధము బ్రిటిషువారి విజయముతో ముగిసెను.

జర్మను సేనలనాయకుడగు వాన్ ఆర్నిం గారిని [illegible] మే ౧౨వ తేదిన [illegible] మాటిల్ లో [illegible].

చర్చిల్, రూజ్వెల్టుగారల సమావేశము

ఇదివరకు [illegible] కాబోలు ముఖ్యముగా చర్చిలుగారు రూజ్వెల్టుగారితో [illegible] మే ౧౧వ తేదిన వాషింగ్టను నగరమునకు వచ్చిరి. [illegible] సేనాధిపతులు [illegible] గారును, ఇండియాలోని [illegible] అధిపతులు, విమానదళాధిపతులు కూడ [illegible] వచ్చినారు. వారు [illegible] వాషింగ్టను లో [illegible] నారు. [illegible] జరుగుచున్నవి. [illegible] వారి [illegible] లో [illegible]. కాని [illegible]. [illegible] మే ౧౧వ తేదిన [illegible] బ్రిటిషు [illegible] బ్రిటిషు [illegible] అమెరికను సేనలలో [illegible] మిత్రులలో [illegible] దండయాత్ర [illegible] చెప్పిరి.

దశమాంధ్ర మహాసభ ఆహ్వాన సంఘము

ప్రధానకార్యదర్శిగారు ఈ క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు

తేదులలో మార్పులేదు

మహాసభ తేదులలో మార్పు జరుగునని కొందరభిప్రాయ పడుచున్నట్లు తెలిసినది. ఇదివరకు కార్యనిర్వాహక సభవారు నిర్ణయించినవిధమున మహాసభ ౧౭,౧౮,౧౯, మే తేదులలో సమావేశము గానున్నదనియు, తేదులలో మార్పు ఏమియు లేదనియు, ప్రకటించుచున్నాము.

ఏర్పాట్లు చురుకుగా జరుగుచున్నవి, ప్రతినిధులకు, ప్రేక్షకులకు, రెడ్డి హాస్టలు భవనములయందును, మరియు ఇతరస్థలములయందును బసల ఏర్పాటు గావింపబడినవి.

రావి నారాయణ రెడ్డి

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర వైశాఖ శు॥ ౧౩ సోమవారము

విద్యానివేదిక

హైదరాబాదు రాష్ట్రమందు .... సంవత్సరములో విద్యావ్యాప్తి యెట్లిదో తెలుపు నివేదిక ప్రకటింపబడినది. ఈ నివేదికలో స్థూలముగా ఈ క్రింది విషయములు తెలియవచ్చుచున్నవి. నివేదికా కాలములో ౧౨౦ క్రొత్త బళ్లు ఏర్పాటుచేసినారు, మొత్తము బళ్ల సంఖ్య ౭౦౦౦. వాటిపై వ్యయము ౯౭ లక్షలు. (ఇందు కళాశాలలు చేరలేదు.) ఇది హైస్కూళ్ళ వరకు తెలుపు నివేదిక. పై ౭౦౦౦ బళ్ళలో ౯౦౦౦ ప్రాథమిక పాఠశాలలు. ౯౦౦ బాలికా పాఠశాలలు. ౯౦ వయోజన పాఠశాలలు. ౭౨ హరిజన పాఠశాలలు.

ఈ విషయములనుబట్టి చూచినచో నివేదిక బళ్ళసంఖ్య పెరిగినందులకు ప్రశంసింప దగియున్నది. కాని తగినంత వృద్ధిలేనందున తృప్తికరముగా లేదని చెప్పవలసియున్నది. వ్యయము మాత్రము బాలావృద్ధిదశలో నున్నది. వ్యయానికి తగిన విద్యావ్యాపకము కానరాదు. ఇదొక చిదంబర రహస్యముగా నున్నది. నివేదికా కాలములో ఉర్దూను అన్ని తరగతులలోను నిర్బంధముచేసి ఇంగ్లీషును ౪ ఎండ్లలోపల ఇంచుమించు నిర్మూలము చేయు ఏర్పాట్లు ప్రారంభించినారు, ఇది బాగున్నది అని కొందరు, బాగాలేదని కొందరు తర్కించుచున్నారు. ఏది యెట్లుంటేనేమి కాని మేము మా మాతృ భాషయొక్క వృద్ధితోమాత్రమే చూచే వారము. ఈ మార్పువలన మాతృభాష కేమైనా క్రొత్తస్థానం దొరికినదా? లేదు. మిగుల భాషలకు ఎం. ఏ. ఏర్పాటు చేసినామని చెప్పియుందురా? ఎందరు యొమ్మెలు చదివి మా ఆంధ్రాది భాషల నుద్ధరించుచున్నారు. ఈ యొమ్మెలను సిద్ధముచేస్తే వారెవరు? సిద్ధమైననూ కేమిగతి? ఎన్నో ఏండ్లనుండి తెనుగులో ఎవరెవరో పరిశోధనయతు, సర్కారీ ద్రవ్యాన్ని తిని చేసినది! ఆ పరిశోధకు లెటుపోయిరి? వారికేమైనా ఎంజైనా. ఉస్మానియా విద్యాపీఠపు కాలేజీలలో కాని సెకండరీ స్కూళ్ళలో కాని నకిలీ గానో మాకు తెలిసినంతవరకు ఒక్కరికీన్ని లేదు. వారు పనికిరాని వారందరా? అట్టి పనికిరానివారి నెందుకు పసంద చేసి పరిశోధనకు నియమించిరి? అయినా ఏటేటా ఒకరో యిద్దరో యొమ్మెలు ముల్కీభాషలలో సిద్ధమైలే భాషకు అభివృద్ధి కలిగినట్లేనా? అట్లైతే ఉర్దూ ఎం. ఏ. ను ఏర్పాటుచేసి ఆక్కడ దంతయు ముల్కీభాషలలో నడిపించండి. అనుకూ ఎట్లుండో చూడండి! మాకు యొమ్మెలు అవసరంలేదు. కాస ఉన్న రేపే ఆతరగతిని ఎత్తి వేయండి. మేము కోరేది హైస్కూలు విద్యార్థులంతా తమ మాతృభాషలలో ఉర్దూ విద్యార్థులవలె గట్టివారై తమ భాషా సేవ చేయుట్లుగా తైయారుండవలెను. దీని కేమైనా గతికల్పించినారా?- కల్పించక పేమ యెమ్మేను పెట్టినామని దా అంటే పాలకావ్ పత్తవ్వ మ్మని అర్థవాక్యి భవనబలితో 'ఆకాశముల' ఆనంద ముతో ఉక్కిరి బిక్కిరియై ధాంకలిప్పి డింకకొట్టే వారెవరున్నా ప్రబుద్ధులు ఈరాష్ట్రములో (ఒక ఖు ప్పా మరు గాండ్లతప్పు) కానరారని స్పష్టముగా చెప్పచున్నాము. మాతృభాషలకుపరి యగు స్థానమియ్యండి అని ఉర్దూ మాతృభాష కానివారు ఏండ్లతరబడి కంఠము పూరించుచున్నారు. కాని ఇది యెంతకాలము బధిర శంఖారావముగా నుండునో! మా ప్రభుత్వము వారు అనుగ్రహించి అధిక సంఖ్యాకుల కోర్కెలను కొందరగా తీర్తురు గాక అని మనవి చేసుకొనుచున్నాము.

వయోజనవిద్యకు ౯౦ బళ్ళకు కల వటు. వానిపై ౪,౦౦౦ రూ. వ్యయము చేసినారు. అనగా ప్రతిబడిపై నెలకు ౪ రూ॥ వ్యయము చేసినారు ప్రభుత్వము వారు. ఏర్పాటుచేస్తే ౧౦౦౦ వయోజన పాఠశాలలు వెంటనే జేయవలెను. అటు వీలుకో దో ఏ ప్రాంతమందు ౨౦ వరకు వయోజనులను చేర్చి చదువు చిన్నానికి ౨ గంటలవరకైనను చెప్పుట కెవరు సిద్ధపడుదురో వారింతా నెలకు రూ. ౪ ప్రకారము ఇచ్చుకొనవలెను. ఇట్లుచేసిన చాలా గొప్పదని చేసినవా రగుదురు.

హరిజనవిద్య వినూత్నమను తృప్తికరముగా లేదు. వారికి ప్రత్యేకించబడిన ౭ లక్షలు ఏమాయెనో యేమో?, వారి బళ్ళసంఖ్య వృద్ధికివచ్చు టకుమాయగా హీనస్థితికి వచ్చుచున్నది! ౧౯౪౨ సైకిల్ లో ౯౯ బల్లలుండే ఈ ౧౯౪౩ నివేదిక్లో ౭౨ మాత్రమే ఉండి పోయెను. ఒక ఏటిలోనే ౧౭ ఎగిరి పోయినవి. ఈ బళ్ళ తర్వాటికి గాను ఏక హరిజనులే ఏర్పాటు చేసినారట. చేస్తే యేమిలాని మి?

బాలికల విద్య తృప్తికరముగా లేదు. ౧౦ బాలిక ఉన్నత పాఠశాలలలో ౪ ఇంగ్లీషులు. అందులో ఒకటి నిజాం ట్రస్టుది. మొత్తం ౧౦ బళ్ళలో ౪౭౩ బాలికలున్నారు. ఇంగ్లీషు బళ్ళలో ౯౦౦ బాలికలున్నారు. ౪ ఉస్మానియా హైస్కూళ్లు. వాటిలో ౧౬౦౦ మంది. ఇంత భేదమునకు కారణమేమి? అని యెవ్వరైన విచారించి చూచినారా? హిందూబాలికలు ఉర్దూ కోరుటలేదు. అందుకేగా ఇంగ్లీషుస్కూళ్లలో వారిచే ఎక్కువ సంఖ్య. ౨ యా బళ్ళకు ఎన్నిరెట్లు పోషకాలున్నవి. ఉన్నను వృద్ధికిమాత్రం తక్కువలు కలిగించు చున్నది. నివేదికాకాలములో ౧౨౪ మంది బాలికలు ఉ ద్యోగ పె ళ్ళా రు. జనానా ఏ విధ్యాల్ము అండ్ల ఏర్పాట్లు మున్నమ వాతకవ్యాలు వృద్ధి కాన రాలేదు. ఏ విద్యావిధానములో చాలా మార్పులు అవసరము. అవి యెంతవరకు జరుగునో ప్రభుత్వమువారి వ్యయ మైనను విద్యాభ్యాసానికి తగినట్లుగా కానరాదు.

సవ్యభారతి - కేవలభావము

మే నెలను ..... సవ్యభారతి ప్రకటింపబడినది ..... గుమ్మేలు ..... పావుకొనితిరుగు .....

వివరములకు :—

ప్రెస్ మెంటు, సవ్యభారతి

సికింద్రాబాదు బట్టలవర్తకునికిశిక్ష

డాక్టర్ ఎం. వి. రామయ్య, (మార్కెట్టు ..... బట్టలవర్తకుడైన నతని ..... ఇండియా ..... అయినదని ముద్దా యికి రు.౫౦౦ జరుమానావిధించినారు.

తదర్ కేసులలో ముద్దాయిదాఖలుచేసిన మనా ఫాను సికింద్రాబాదుతాలూకా జిల్లా మ్యాజిష్ట్రేటు గారు, ... కోర్టువారి ..... పరిశీలించి ..... పాయమర్చినారు.

..... శిక్షలను ..... మెదటదాఖలు చేసినారు. ..... ఆన్నిఓసనుగారు వాదించినారు.

బిల్లెరపల్లె౯ ..... గొప్పవర ..... ఆనునని ప్రచురింపుచున్నారు.

స్వర్ణజయంతి మహోత్సవము

ఆర్యసమాజ్ సుల్తానుబాజారు, హైదరాబాదు

శ్రీ స్వభాను నామసంవత్సర వైశాఖ శు॥ ౧౩ సోమవారము ..... సోమవారం, బుధవార ము) సాయంకాలము ౭ గంటలనుండి సుల్తానుబజారు ఆర్యసమాజముయొక్క స్వర్ణజయంతి ఆతిథూలో సాజమున ..... ప్రకారణరితి ..... పలువురుప్ర సిద్ధవన్యాసకులు ..... రానున్నారు.

హైదరాబాదుకు ..... ఇంటర్ ఏ. ఆర్. ..... విద్యార్థులు ..... కాయనున్నారు.

*

పత్రికాయను ..... హైదరాబాదులో ..... ఆంధ్రమహాసభ ..... కాళోజీ నారాయణరావు .....

*

సికింద్రాబాదులో ..... సామాజిక ..... కంటుకుండి .....

*

ఆర్యసమాజ్ ..... ప్రారంభమయ్యెను. ..... హిందూ ..... వ్యాసకులు వచ్చినారు.

*

..... మండలములో ..... భాగ్యరెడ్డివర్మ ..... పండితరత్న ..... చిన్నప్పుడు సిద్దాంత కొమటయ్య ..... ఏ. ఎం. రంగారెడ్డి గారు ..... సభికులను సంబంధించి .....

*

దేవరకొండ ..... హైదరాబాదు ..... విద్యార్థులు ..... తెలుసుకున్నారు.

*

లాతూరు ..... హైదరాబాదు ..... ప్రారంభమయెను. ..... ఏవజ్ఞతి ..... నివసించు ..... శాస్త్రులనెపాటు .....

విజ్ఞానవర్ధని

◉ జిజాబాయికిజై.

ఛత్రపతి శివాజీమహారాజును గన్నతల్లి జిజాబాయి వీరమాతయని ప్రత్యేకముగా చెప్పవలెనా? ఆమహామాత కేవలస్త్రీమాత్రమే కాదు. ఆమెలో దేశాభిమానము మతాభిమానము జాజ్వల్యమానముగా సజావలుచుండెను. నింబాల్కర్ అంటే ఛత్రపతియొ.....చేయు. మహారాష్ట్ర సేనానాయకుడు. వానిని బిజాపూరుసుల్తాను బలవంతముగా ముసల్మానునిచేసెను. చేసి తనబిడ్డను నిచ్చాడు కట్టించి తనసర్దా కయిరానాయుకాకుండా ప్రయత్నించెను. శివాజీ కన్నయొక్క.....గా జిజాబాయియేమి..... భించెను. యెట్లయినా వానిని మరలహిందువుగాచేయవలసినదే యని జిజామాత ఆజ్ఞాపించెను. నింబాల్కరుడు బిజాపూరు సుల్తానుయొక్కయు వానిబిడ్డయొక్కయు బంధములను త్రెంచుకొని తప్పించుకొని శివాజీవద్దకు వచ్చెను. మాత గారిఆజ్ఞచే నీవు హిందువుకావలెనుఅని శివాజీఅనెను. మహాప్రభూ! అవుతానుకాని నాకెవులంచిచ్చే వారెవరు? అన్నాడు నింబాల్కరుడు. జిజాబాయికిసంగతివినిపించినారు. నేనిస్తానునీకుకులంపిల్లనన్నది ఆ తల్లి. నింబాల్కరునకుశుద్ధిజరిగింది. శివాజీకూతురునిచ్చి పెండ్లిచేసింది జిజాబాయి ..... కులమెక్కడికి పోతుంది!

◉ మరొక శుద్ధి

నేతాజీపల్కర్-అంటే రెండవశివాజీ. శివాజీకప్పిలే అంతటివాడు నేతాజీయే! ఒకయుద్ధములో అతడు మొగల్ సేనకుబందీయయ్యెను. ఔరంగజేబు వానినిపవిత్రారిపందుకుపంపి అక్కట వానికి ఇస్లాంమతమిప్పించి మర్యాదగనిగా జెసి (ముహమ్మదు ఒనస్లాం) వానికిగిరువాసు లేకుండా అప్పటి పరిహద్దుబాకులలోనే నివసింపునట్లుశాసించెను. కొంతకాలానికి నేతాజీ మరాటాదేశానికి పారి వచ్చెను. పండితులు వానినిశుద్ధిచేయుటకుసమ్మతించిరి. ౩౦సంవత్సరములకింద సనాతనుట్లుండెను! మరి యిప్పుడు?

◉ ఓనమాలు

తెనుగుఅక్షరాలకు ఓనమాలుఅనిపేరున్నది. ఓంనమఃశివాయ అను మంత్రమునుతో ప్రారంభ మకేయుటచే ఈపేరువచ్చినదనవచ్చును. ఉత్తరహిందూస్థానములో, మహారాష్ట్రములోను ..... గణేశాయ నమః ..... పిల్లలకుప్రారంభించెదరు. కాని మనతెనుగుదేశములో కేవలము ఓంనమః శివాయనకాక సిద్ధవమః అనియుకలదు. దానికర్థమేమి? ..... జైనుల విద్యాభ్యాసమునకు ..... నిర్వహింపబడుచుండెను. ..... హిందువులు ..... సిద్ధమహా .....

✓ నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర మహాసభ

నూతన స్థాయిసంఘ సమావేశము

మహాసభ ముగిసిన నూతనముగా ఎన్నుకో బడిన స్థాయిసంఘసభ్యసమావేశము (౧౩)వ సూత్రప్రకారము జరుగవలసియున్నది. ఈ సమావేశమే విషయమై ..... ౧౭, ౧౮ తేదీలలో మహాసభ సభావేశము జరుగును. ..... (౧౧)గంటలకు, మరల ..... తీర్మానములలో ఏర్పాటుకాబడిన ..... స్థాయి సంఘసభ్యులు (౧౫)మంది ..... హైదరాబాదునుండి ..... ఆంధ్రసభ్యులు ..... ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఇట్లు

చిర్కోటిపల్లి రామచంద్రరావు

డి. రామారెడ్డి

కార్యదర్శులు.

*

మహాసభలో ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానాలు.

దాశరథి కృష్ణమాచార్యుల సమావేశము ..... హైదరాబాదు ..... తీర్మానములు ..... (౫౦) సభ్యులు ..... కమ్మిటీలు తీర్మానాలు ..... తెలుగుభాష .....

స్థాయిసంఘకార్యాలయము, సుల్తాను బజారు, హైదరాబాదు.

చిర్కోటిపల్లి రామచంద్రరావు. డి. రామారెడ్డి. కార్యదర్శులు.

...

౧౨, ౧౩, ౧౪, తేదీలలో ..... మహాసభ ..... ఆంధ్రమహాసభ ..... హైదరాబాదునుండి ..... జరుగును.

ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులను, సభ్యులను ..... ఆంధ్రమహాసభ ..... భావిస్తున్నాము.

మం. రామచంద్రరావు.

కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యుడు.

సికింద్రాబాదు, హైదరాబాదు పురవాసి హిందువులకు విజ్ఞప్తి

హైదరాబాదు నగరములో ఆర్యసమాజము ..... స్త్రీలు ..... ఆంధ్రసభ ..... సభ్యులుగా చేరవలెను.

కార్యాలయము ..... సుల్తాను బజారు.

సం. లక్ష్మీబాయి

*

ఖమ్మంమెట్టు ..... ఆంధ్రమహాసభ ..... ఖమ్మం.

ఖమ్మంమెట్టు ..... (౧౦) ..... మొదలగువారలు ..... ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి ..... సమావేశము ..... కలుగుచున్నారు.

ఉర్దూ నిర్బంధము

నిజామాబాదు హిందూప్రజా మహాసభలో మాతృభాషలనుబట్టి యీ క్రిందివిధముగ తీర్మానమునుచేసిరి.

నిజాము రాష్ట్రములో ఉర్దూద్వారా విద్య చెప్పించుటలో అధిక సంఖ్యాక ప్రజల భాషలకు చాలా అపచారంచేయుచున్నారు. నాగరికతయుండిన ప్రతి దేశములోనూ మాతృభాషలో విద్య చెప్పించుచుండగా ఇచ్చట పరభాషయగు ఉర్దూలో చెప్పించుచున్నారు. కావున ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రులకు వేర్వే ఆంధ్రవిద్యాపీఠాన్ని స్థాపించవలెను లేదా ఉస్మానియా పీఠములో ఆంధ్రశాఖనైనా ఏర్పాటు చేయవలెను.

హైదరాబాదు రాష్ట్రములో స్థలముల హిందూ నామములను విడిచివేసి వాటికిబదులుగా ముస్లిం పేరులను ఏర్పాటుచేయుచు చరిత్రకు సంస్కృతికి నష్టము కలిగించుచున్నయన ఈ ఆచారాన్ని మాను కొనవలెననియు తీర్మానించిరి.

పుస్తకాలనకు ఆసక్తి కట్టి ...లకు ఎక్కలెభూమికి నిమపొందిమలలో చనను హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్నారు.

రఘునాథపల్లి

(ఓ. వి.)

నల్లగొండజిల్లా జనగామ తా। రఘునాథపల్లికి ఆ తాలూకాయొక్క తహశీలుదారుగారు ఖుద్దాదు ...నాడు వచ్చి ఆగ్రామ వర్తకులను పిలిపించి వారి దగ్గర ఎంతెంత ధాన్యమున్నదో అడిగి వ్రాసికొని మొహతాజ్ చేత ముద్రలు వేయించి వెళ్లినారు. ఇదంతయు ఏమో తెలియక వర్తకులు భయపడుచున్నారు. కనుక ప్రభుత్వమువారిద్వారా దీనికారణమును తెలిసికొనగోరుచున్నాము.

ఈగ్రామములో కూలీలు మొదలగువీరలకు తిండివస్తువులు దొరుకుటలేదు. కనుక వర్తకులు, ధనికులు చిల్లరదుకాణములను పెట్టించి తక్కువధరలకు ధాన్యము సరకులు అమ్మునట్లు చూడవలెను. కూలీలకు కూలి దొరకకుటలేదు కనుక లోగడ ఆంజనేయ దేవాలయనంతాలూకు ధర్మఖర్చు రయితులదగ్గర ... చేసినది ధర్మకర్తలదగ్గరకలదు. కాబట్టి ధర్మకర్తలు ఆద్రవ్యముతో దేవాలయం పనులు చేయించి దేవాలయము నిర్మాణ మగుటయేగాక కూలీలకు పని కల్పించినవారగుదురు

సదాశివపేట సభలు

సదాశివపేట (మెదకజిల్లా)యందు యీ స్వభానుసంవత్సర వైశాఖ ..(గురువారము ... ఆంధ్రవిజ్ఞాన గ్రంథాలయ ద్వితీయవార్షికోత్సవము శ్రీ రాజాబహద్దర్ వెంకటరామారెడ్డి ఓ.బి.ఇ. గారి అధ్యక్షతలో జరుగును.

రక్తవర్షము

... ఘనశ్యామనాడు రాజారా తాలూకాలో బాపూరాజు అను గ్రామములో మెత్తనివర్షము వంటిదివచ్చినది. అది కురిసిపోయెను. కరిగినతావు అంతలో రక్తవర్షము గామారెను. ఆగ్రామములో గోండులగుడిసెలున్నవి. ఆసిఫాబాదులో రెండవ తాలూకా తహసీల్దారుగారు వెళ్లి తహసీల్దారు లకలుగు చెప్పిరని బాపూరావుగోండులు భీభత్స పడుచున్నారు.

న్యాయభిక్ష

మైసూరు సింహాసనమునకు సమీపముగా ... చేసింది. రత్నఖచితమైన అనుగుణ్యాలు లాగుతూ ఉండినవి. ... తోటలు ... పరుగెత్తుచుండగా ... పురుషులు జబ్బగా మెరుస్తూ ఉండెను. రథము లో హైదరలీ పాదుషా కూర్చొని రాజ్యాలికి వెళ్లినాడు. ... బజారు వీధులలో తిరిగినాడు. బాటలో ఒక ముసలిది "హైదర్! న్యాయభిక్ష! హైదర్!" అని కేక వేసింది. సుల్తాన్ హైదరలీ చకితుడైనాడు. "ఆపు" అని ఆజ్ఞాపించినాడు. ... రథం ఆగిపోయింది. "ఏమి? ముసలిదా?" ముసలిది వణుకు చేతులతో వంగి దండము పెట్టి "సుల్తాన్! నాకు న్యాయం కావలెను" ... అగామహమ్మదు బలవంతముగా ... తీసుకొని పోయినాడు. ... "అగామహమ్మద్!?" ... "సుల్తాన్! తమ సన్నిధిలోని హైదర్ షా ..."

గాంధీజీని చూచుటకు ఫిలిప్సు గారికి అనుజ్ఞ నిరాకరణ

అమెరీగారు కారణమును వివరించుట

లండన్, మేం౧౹

యల్. యస్. అమెరీగారు పోయిన మంగళవారమునాడు లయనులో అమెరికనుల ప్రశ్నలకు సమాధానము లిచ్చినట్లు "ఇండియన్ యాక్స్ప్రెస్" వ ప్రకటించబడిన ఒక లండను తంతి వార్తలో నున్నది.

గాంధిగారు భారతదేశ క్షేమమునకు ప్రతికూలములైన కోరికలను ప్రతిపాదించినవారని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తలచుచుండుటవల్ల ఇటీవల గాంధిగారిని చూచుటకు ఫిలిప్సుగారికి అనుమతి నొసగ వీలు లేకపోయినది." అని అమెరీగారు చెప్పిరి.

వెండెల్ విల్కీ గారిని ఇండియాకు రానీయకుండ చేయలేదని అమెరీగారు చెప్పిరి.

ఇండియా దేశము బ్రిటనుయొక్క సొంత సమస్య యని అమెరీగారు పలుమారులు చెప్పుచు గాంధిగారిని చూచుటకు ఫిలిప్సు గారికి అనుమతిని నిరాకరించుటవల్ల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశ సమస్యలో అమెరికావారి జోక్యమునకు యిష్టపడరని ఎంచవచ్చును.

ఇందూరు సంస్థానానికి ప్రధానమంత్రి ఏర్పాటు

మహారాజుగారు ఇప్పట్లో అమెరికా నుండి రారట

ఇందూరు మహారాజుగారు పోయిన సంవత్సరము అమెరికాకు పోయియుండిరిగదా! వారి ఆరోగ్యము ఇంకను బాగుపడలేదట. అందువల్ల వారు అమెరికానుండి ఇప్పట్లో ఇండియాకు రాగలిగేటట్లు లేదట. అందుచేత రు లేనిసమయములో సంస్థానపరిపాలనను సాగించుభారమును తాత్కాలికముగ సీనియర్ దేవాస్ మహారాజు గారికి అప్పగించియుండిరి. ఈ తాత్కాలిక వ్యవస్థ ఇపుడు చాలదని మహారాజు గారి ఆదేశముతో రాజారామసనాథ్, సి. ఐ. ఇ. గారిని గ్వాలియరు నుండి ఇందూరు ప్రధానమంత్రిగా నుండుటకు నియోగించినట్లు క్రొత్త ఢిల్లీనుండి ఒక ప్రకటన చేయబడినది.

మహారాజుగారి భార్యయగు అమెరికా స్త్రీనిచ్చి పెళ్లి విషయములో న్యాయస్థానవ్యవహారము అమెరికాలో ఇంకను ముగియలేదనియు దానికింకను చాలాకాలము పట్టుననియు "ఫ్రీప్రెస్ జర్నల్" పత్రికా విలేఖరుని తెలియుచున్నదట.

డీగాలుగారు గిరాడుగారితో కలిసి ఫ్రాన్సు స్వాతంత్ర్య పునరుద్ధరణకై పోరాడుచున్నవారి లందరికిని ఐకమత్యమును ... విషయములో సంభాషించుటకు ... ప్రభుత్వము ... గిరాడుగారు ... మరియు ఈ ప్రకారము ... ప్రతిబంధకము ...

కాయను తెచ్చి వారికి సమర్పించుము ... "

... ముసలిదాని తోను ... ఆగామహమ్మదు ... "హైదర్ సుల్తాన్ ..." ... "ఆగామహమ్మదు ..." అని సుల్తాన్ ...

"ఆమోఘం!" అని ... "రాజ్యాధికారము ... " అని ... చెప్పెను.

సు. ప్ర.

బట్టల ధరలలో అడ్డులేని వృద్ధి

ప్రభుత్వము వెంటనే దీనిని అణచవలెను

పండిత మాలవ్యా మున్నగు వారల విజ్ఞప్తి

బొంబాయి. మే ౧౧

పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, సి. విజయ రాఘవాచారియర్, యం.యస్.అనీ, సర్ యం. విశ్వేశ్వరయ్య, సర్ చిమన్‌లాల్ సెతల్వాడు, యం ఆర్. జయకర్, యన్.సి.కేల్కార్, సర్ గోకుల్ చందనరాజ్ గోవిందలాల్ శివలాల్ మోతిలాల్ పండిత రాధాకాంత మాలవ్యా, నారాయణ్‌లాల్ బన్సీలాల్ మున్నగు పెద్దలు ఈ క్రింది ప్రకటనను చేసినారు:—

"ఇప్పటియుద్ధమువల్లకలిగిన బాధాకరములైన ఫలితములలో నొకటి సాధారణమైనట్టి నగల బను లు న్యాయ్యమైనధరకుతమ జీవితములో ముఖ్యావసరమైనవస్తువులను చాలినంత సంపాదించుకొనజాల కుండుట యైయున్నది. ఆహారమునకు తర్వాత ధనిక నికైనను దరిద్రునికైనను మానవునికి ఎవనికిగాని వస్త్రము చాలముఖ్యమైనది.

వేర్వేరు విక్రయస్థానముల సమాచారములను మాడగా వస్త్రముల ధరలు అడ్డులేనంత పెరిగిపోవుచున్నట్లు కనిపించగలదు. మధ్యరకపుజనులకును, దరిద్రులకును కావలసిన బట్టల ధరలు నాటికి లెక్కమీరి అనేకమూర్లు లెక్కన హెచ్చినవి.

ఇక్కడ తయారుచేయబడిన బట్టల యొక్కయు ధరల యొక్కయు సగటు లెక్కలు బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘమువారిచే అప్పుడప్పుడు ప్రకటించబడియున్నవి. అతిసంక్షేపముగా ఇదువ తెలుపబడుచున్నవి. దానినిబట్టి ఇప్పటి ధరల స్థితి తెలియగలదు:—

పౌనుకి	13-3-39	13-3-43	12-3-43
లాంగ్ క్లాత్	0 8 6	1 2 10	2 4 6
షర్టుబట్ట	0 8 5	1 1 9	2 6 3
లెప్పుబట్ట	0 3 2	1 2 1	2 3 0
ధోవతులు	0 9 6	1 2 0	2 10 0
చద్దరులు	0 3 9	1 3 2	2 9 3
డ్రిల్లుబట్ట	0 7 6	1 1 0	2 5 0

ఈధరలున్నందుకు మిల్లులవారికి నూరంతలెక్క హెచ్చినదై యున్నది. సామాన్యులైనవారు ఒక్కొక్కరికి లాభమును పెట్టుచుండెడివి. ఇప్పుడు రూపాయలు పెట్టినగాని బట్ట దొరకుటలేదు.

యుద్ధప్రారంభమునుండి మిల్లునడ్డ బట్టలధరలు రెట్టింపు హెచ్చిపోయినట్లు కన్పించగలదు. బట్టలు వాడుకొనువారు కొనలేనంత ధరలు పెరిగినవి. మధ్య వ్యాపారస్థులు తమలాభములను కూడ ధరలలో చేర్చెదరు.

నిర్ణయించిన లాభముల అధికమైనవారలను శిక్షించుటకు ప్రభుత్వము వెంటనే చర్యతీసుకొనవలెను. బట్టల ధరలను వెంటనే తగ్గించవలెను.

బట్టధరలు తగ్గించుటలో ప్రభుత్వమువారికి నాలుగుసూత్రములు, విక్రయ స్థలములందు తనిఖీలు, చెప్పదగిన సమయము వచ్చినది.

హైదరాబాదు బాంధవులలో సంచరిస్తున్న లాభకోరులను శిక్షించవలసి యున్నది. పెద్ద మనుష్యులు ఈ ప్రకటనను పుర్యాలకు సంపుకోవలెను.

జిన్నా గారు నిర్దోషి

అమెరీగారి సమర్థనము

బ్రిటిషుపార్లమెంటు కామన్సు సభ యొక్క మెంబరొకరు తనప్రసంగములో ఇండియాయందు హిందూముస్లిములకు ఐక్యత కుదరకుండుటకు జిన్నాగారే కారణమని విమర్శించగా, అమెరీగారు ఈ క్రింది ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—

"భారతదేశము యొక్క రాజ్యాంగమును హిందూముస్లిములు సమైక్యముగా చేయుటకు జిన్నాగారు ఆటంకమని నేను అంగీకరింపజాలను. జిన్నాగారు హిందువులకు ప్రత్యేకముగా వ్యతిరేకముగా ఉన్నారని చెప్పుటకు వీలులేదు."

"పీఠాధిపత్యము కాంగ్రెసువారు నాయకులను బంధములలో ఉంచుట వలన ఏర్పడిన పరిస్థితి యేమియు లేదు. ఆమె కాంగ్రెసునాయకుల విషయమై జిన్నాగారు తమ అభిప్రాయమును తెలిపినారు."

సభలో లేబర్ పక్షసభ్యుడొకరు ఈ క్రింది ప్రశ్న వేసిరి: "జిన్నాగారు ఈదేశమును గురించి చెప్పినమాటలు తీవ్రమైనవని మీరు భావించుటలేదా?"

అమెరీగారు, "బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయములను పరిశీలించు చున్నది" అని బదులిచ్చిరి.

కన్జర్వేటివుసభ్యుడు ఒకరు "జిన్నాగారు ఇదివరకు ప్రసంగములో చేసిన విమర్శలు" గురించి అడుగగా అమెరీగారు ఇట్లు సమాధానమిచ్చిరి: "నేను వారి వాదనను పరిశీలించుచున్నాను."

భారతదేశ రక్షణ నియమాలలో

కొత్త నియమం

సెంట్రల్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో భారతదేశ రక్షణ నియమములను గురించి ప్రభుత్వమువారు కొత్త నియమమును ప్రకటించిరి. దీని ప్రకారము ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగా ప్రచారము చేయువారిపై చర్య తీసుకొనబడును.

సరిహద్దు రాష్ట్రానికి

క్రొత్తమంత్రివర్గము

సరిహద్దురాష్ట్రములో నూతన మంత్రివర్గము ఏర్పడినది. ముస్లింలీగు నాయకులు మంత్రివర్గమును ఏర్పాటు చేయుటకు గవర్నరుగారు అనుమతి నిచ్చినారు.

సముద్రజలమును పంచినీటినిగ చేయుటకు యంత్రము

ఈమధ్యలో అంగ్లేయ నావికుల కొరకు సముద్రపు నీటిని మంచినీటినిగ చేయుటకు క్రొత్తయంత్రము కనుగొనబడినది. ఈయంత్రము తేలికగా నుండును.

కాన్పూరు యంత్రశాలలో సమ్మె

కాన్పూరు

మే ౧౧ మంగళవారము నుండి కాన్పూరు మిల్లులలో కార్మికులు సమ్మె చేసిరి. వారి అవసరములను తీర్చవలెనని వారు కోరుచున్నారు.

హైదరాబాదులో

హైదరాబాదు నగరములో జరిగిన వార్తలను గురించి ప్రకటన. ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందిన వారి వివరములు ప్రకటించబడినవి.

చిరునామా:— సుల్తాన్‌బజారు హైదరాబాదు-దక్కన్.

Khan and Sons

భారతదేశ సమస్యకై అమెరికన్ రౌండుటేబిల్

అమెరికాలో క్రొత్తసంస్థ ఏర్పాటు

"నిరక్షరాస్యత" అను పత్రిక యొక్క సంపాదకుడును డాక్టరు స్టెయినర్ షిప్లర్ గారు భారతదేశమును గురించియు, యుద్ధప్రపంచములో భారతదేశ దేశసంబంధమును గురించియు అమెరికను ప్రజాభిప్రాయమును ఒక్కవిధముగనుండునట్లు పోషించుటకై "భారతదేశసమస్యకైన అమెరికన్ రౌండ్ టేబిల్" అను జాతీయసంస్థను ఏర్పాటు చేసినట్లు ప్రకటించినారు.

"కాంగ్రెసు యమ్‌బిల్లిగారు తమ అనియూసంబారికలో అమెరికను ప్రజలు భారతదేశమును గురించి మనము మాట్లాడవలెను. పూర్వప్రాచ్యదేశములందు మనకున్న ప్రతిష్ఠ ఇంతవరకెప్పుడు లేనంతగ తగ్గిపోయినది. "రాండు టేబిల్" సభ్యులు చాలా కాలముగా భారతదేశమును ఎరిగినవారు. భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకై మనము సహాయపడవలెను" అని డాక్టరు షిప్లరుగారు అన్నారు.

ఉద్దేశ్య ప్రయోజనములు

క్రొత్తసంస్థయొక్క ఉద్దేశ్యములు ఈక్రింది విధముగ వివరము చేయబడినవి.

"భారతదేశమును గురించియు, సంయుక్తజాతుల యుద్ధములో అది వహించుచున్న పాత్రను గురించియు ఎక్కువగా తెలిసికొనుటకును ఇప్పటికంటె ప్రత్యేకముగా తెలిసికొనుటకును భారతదేశమునకు అమెరికను రౌండు టేబిలు స్థాపించబడినది. దాని సభ్యులు అమెరికనులు ప్రత్యేకముగా వారందరికిని భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము పట్ల సానుభూతి కలదు. భారతదేశమునకు సంయుక్తజాతులతో సమానస్థానము కల్పించవలెనని కోరుచున్నారు.

రౌండు టేబిల్ సంస్థ భారతదేశమును గురించి వివరములను సంపాదించి యీ దేశములో ప్రచారము చేయును. భారతదేశమునకును సంయుక్త జాతులకును గల సంబంధములలో ముఖ్యమైన విషయములను గురించి అభిప్రాయములను వ్యక్తపరచును.

"భారతదేశములో ప్రస్తుత స్థితియు, దానివల్ల ఆసియా ఖండమునకు కలిగిన ముఖ్యమైన ఆటంకములు సంయుక్తజాతుల యుద్ధప్రయత్నమునకు గొప్పనష్టము కలుగజేయునని మేము భావించుచున్నాము. బ్రిటిషు, అమెరికను సంయుక్తరాష్ట్రములు, చైనా మరియు సంయుక్తజాతులలో ఇతర ప్రభుత్వములు ఈ విషయమును పరిష్కరించుటకు కృషి చేయవలెను.

"సమానతయు బ్రిటిషు అభిప్రాయమును వ్యక్తముచేయు అనేకపత్రికలును యీ అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు, సంయుక్త జాతులలోని ఇతర ముఖ్యదేశములు ప్రతిష్టంభనమును అంతమొందించుటకై సహాయముచేయవలెనని అత్యావసరమైన సూచనలు వచ్చినవి. భారతదేశములో జర్మనీ వారి పక్షమున విజయమునకు ఇంకను చాలాకాలము సాగగలవని ప్రతివారును నానాటికి ఎక్కువగా గ్రహించుచున్నారు.

'నానామతములకును, జాతులకును, భాషలకును, సంఘములకును, చెందిన ప్రజల రాజకీయ సంబంధములు సర్దుబాటుచేయుటలో అనేక కష్టములుండును, కాని అవి తీర్చరాని గుప్తరములు కావు. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రజలను గ్రేట్‌బ్రిటను ప్రతినిధులును, భారతదేశ ప్రజలను అప్పుడప్పుడు ముఖ్యముగా ఆటంకల ఆపత్తులలో నిష్పాక్షమైన స్థలమునకు తీసుకొనివచ్చుచున్నారు.

'ఈప్రతిష్టంభనమును తొలగించవలెనని అందరి కంటె ఎక్కువ ఆసక్తి గలవారలు గ్రేట్‌బ్రిటను ఎక్కువగా మిత్రుడై ఆదేశము ఫాసిస్టుల నరాక్రమణతో ఎంతనష్టము సహించుచున్నదియు ఎరిగియున్నారు. గ్రేట్‌బ్రిటనుతో కొన్ని అభిప్రాయభేదములు కలిగివాని తమను ఉపద్రవభయము మున్నను అడ్డుచేయక ఐక్యమును ప్రతిఘటించుటకు ఇండియాలో చేసిన రక్షణావ్యవస్థలను పొందు సేయుటకు అవకాశమిచ్చిన కాంగ్రెసుల్లంఘనమును ప్రారంభించినవారల అవివేక వర్తనము గాని సంబంధములు కావు.

'ఈభిన్నాభిప్రాయముల పరిష్కారము ఎంతో తెలుసుకొని మేము నుదులేము. వెంటనే సరిపెట్టు రముచేయుట భారతదేశమునకు, సంయుక్త జాతుల కేమనకు చాలాముఖ్యమైనదని మాత్రము మేము నమ్ముచున్నాము.

'భారతదేశములోను, బ్రిటనులోను, అమెరికాలోను అనేకులు, తటస్థులతోను ప్రత్యేకించి ఒక సంప్రదాయము అనుసరించరాదని విశ్వాసము కలిగినవారలు ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు కాని యెటువంటి ప్రయత్నము చేయుటకు ఉత్సాహము చూపుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చర్చలకు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును ఉపసంహరించుకొనుటకు ప్రధానమును అందజేయవలెను. భారతదేశమును పూర్తిస్వతంత్రముగా ప్రకటించి ఐక్యమును స్థాపించుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికి ఒక మార్గము గలదని మేము అనుకొనుచున్నాము."

యుద్ధాదర్శములనుండి యీమాట్లాడు బ్రిటిషు వారు కారణాలు చెప్పుచున్నారు.

నౌకల నష్టాలు

జర్మనుల యుద్ధనౌకలలో ౧౪౧౩ సార్లు టార్పెడోల్ల దాడులచే బ్రిటిషు నౌకలు మునిగిపోయినవి. ఇటలీ నౌకలు కూడా నష్టపడినట్లు ప్రకటించబడినది.

బ్రిటిషువారి "హామికోర్టు" నౌకాదళమునకు చెందిన విమానములు శత్రువుల నౌకలపై దాడిచేసినట్లు ప్రకటించబడినది.

దండా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 8 సాలి రూపాయలు
ఆరునెలలకు „ 3-౧౪-౦ „
బ్రిటిష్ ఇండియాలో సంవత్సరానికి కల్దారు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౨
పాత పత్రిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 18 — No 3 | *Published on everv Monday and Thursday Hyderabad Dn* | 16-5-1943

లాభములను తగ్గించు కొనుటకై మార్వారీలకు విజ్ఞప్తి

క్రొత్తఢిల్లీ మే ౧౪

కేంద్ర శాసనసభయొక్క అసెంబ్లీ కాన్ఫరెన్సు నుండి వచ్చు (పరిస్థితియగు) లాలా రామేశ్వరప్రసాద గారు మే ౧౫వ తేదీన ఇక్కడ మార్వారీయుల మహాసభలో ఉపన్యసించిరి.

సర్ స్టాఫర్డ్ క్రిప్సుగారు చేసిన సూచనలను కాంగ్రెసు మార్పులతో తాము అంగీకరించగ ఆలోచించి అ క్రిప్సుగారి ప్రణాళికను ఇప్పటికి ఒంటరముగ ఉన్నామని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచు ఎన్నికలను జరుపవలసినదనియు గుప్తగారు సవాలుచేసిరి. ఎన్నికలను జరుపుచో తన సేవసలిప్తుపార్టీని ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకై తానుకోరగలనని.

దేశంలో అల్లరులకు బాధ్యతను స్వతంత్రించుటు అది కాంగ్రెసు నుండి గుప్తగారు అక్కడ ఒక ముక్క నుండి ఇక్కడ ఒకముక్కను కలిపి అల్లినకథలను ఇట్టుకొని కాంగ్రెసు సంస్థను అంటగట్టుట భావ్యముకాదని గుప్తగారు చెప్పిరి. ముస్లింలీగువారలనుతోకలిసి దేశమును నాశనమునకు తెచ్చుచున్నదని వారనిరి. దేశములు పరిశ్రమలయజమానులు ప్రభుత్వమువారికి అధికలాభాలు అపహరించుటయు ఉపయోగమునకు అధిక లాభాలను తీసికొనరాదని చెప్పిరి మార్వాడీలు భారతదేశములో యూనుటేనని గర్వపడిరి.

మౌలానా అజాదుయొక్క కలకత్తా కార్పొరేషను సానుభూతి

కలకత్తా కార్పొరేషనువారు మే ౧౧వ తేదీ మధ్యాహ్నము సమావేశమైనప్పుడు బేగం ఆజాదుగారు మరణించినందుకు దుఃఖమనుభవించుచున్న మౌలానా అబుల్ కలాం అజాదుగారియెడ సానుభూతిని తెలిపినవార్తై, అఖిలపక్ష సభ్యులు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

మేయరుగారు ఉపన్యసించుచు బేగంఅజాదుగారు ప్రాణమువదిలుటకుముందు తనభర్తను చూడవలెనని ఎంతగాకోరినను ప్రభుత్వమువారు ఆజాదుగారిని అ పెనుచూచుటకు అనుమతించకుండుటకు ప్రభుత్వమువారికిమాత్రమే తెలియునని యు మొత్తమువిూద తనభర్తను చూడలేకయే బేగంఅజాదుగారు ప్రాణములను వదలవలసి వచ్చెట. మహోన్నతమైన సంగతియనియు మౌలానాగారి దుఃఖములో భారతజాతియంతయు అనుతాపమును బొందుచున్నదనియు చెప్పెరి.

భారత దేశములో అల్లరులు

(యు. ప్రై. మరియు అ. ప్రై.)

అహమ్మదాబాదు మే ౧౪

నిన్న ఖదిమాపోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు [illegible] ఒకగుంపుపై పోలీసులు కాల్పగా ఒకరికి గాయము తగిలెను.

[illegible] పోలీసులు [illegible] ఆపోలీసులు [illegible] అరెస్టుచేసిరి.

కోయంబత్తూరు మే ౧౪

ఇక్కడి మేజిస్ట్రేటు ఐదుగురికి ప్రభుత్వోద్యోగులను రాజీనామాచేయుమనికోరు జాబులు వ్రాయబడినను ఆరోపణనుబట్టి విచారించి నిజమైన భారతదేశరక్షణ నియమాలననుసరించి ఒక్కొక్కరికి పదునెనిమిది నెలల కఠిన శిక్షను విధించినాడు.

కరాచి మే ౧౪

ఇక్కడి సైనిక పరిపాలనవ్యవస్థాధికారులు [illegible] ప్రదేశములలోను పగలు [illegible] రాత్రి సంచారనిషేధాజ్ఞను చేసినారు. ఈయాజ్ఞనుల్లంఘించినయెడల ఆరునెలల నిర్బంధములో నుండవలసియున్నారు.

లాహోరు మే ౧౪

[illegible] విద్యార్థిసంఘము మే ౧౧వ తేదీ [illegible]

అర్ధణా చెలామణి

కాలం పొడిగింపు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వంవారు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

పాతఅర్ధణాలు, ఒక పాయి నాణెములు ఖజానాలో చెల్లించవలెను. నాటికిరూపాయిగావెరైనాణెములు సమావర్తనలకును తెలిపియుండిరి. అయినాయి ఆకాలపరిమితి పూర్తి అయ్యెను, కాని అంతలోపల చాలామంది తెమవద్దనుండే పైనాణెములను చెల్లించనందున ఇప్పుడు ఇబ్బందిపడుతున్నట్లు తెలిసింది. అందుచేత ౧౧ మెహరేవర్ వరకు కాలమును పొడిగింపనైనది. అంతలోపల పైఅర్ధణానాణెము లను ఒకపాయినాణెములను ఖజానాలో చెల్లించవలెను. ఆపిమ్మట అవి చెల్లనేరవు.

తిండిపంటలే కావలెను

తిండిభాన్యములే ఎక్కువగా కావలెనని యు రైతులు ఎక్కువగా పండించుటకై హైదరాబాదుప్రభుత్వమువారు ఈక్రింవిధమైన సౌకర్యాలను రైతులకు కలిగించుచున్నట్లు ప్రకటనచేయుచున్నారు.

(౧) తిండిధాన్యాలు పండించేయానికి గాను రైతులు ఈకుము విత్తనములు సర్కారువారు ఇచ్చుచున్నారు.

(౨) [illegible] రైతులకు అప్పుగా ఇత్తురు.

(౩) మేలైనపప్పుధాన్యాల విత్తనాలుగాను [illegible] రికాబిచేయుదురు.

(౪) [illegible] రకాబియిత్తురు.

(౫) మేలైనపరిజ్ఞానాలు [illegible] ఇత్తురు. [illegible] పంపిస్తురు.

[illegible] పంచిపెట్టుటకు [illegible] ౨౦,౦౦౦ రూ॥ ప్రత్యేకించినారు.

(౬) తిండిపైరు [illegible]

(౭) తెలంగాణాలో [illegible] అప్పుయిత్తురు.

(౮) తిండిధాన్యాలను [illegible] ప్రత్యేక [illegible] ఆర్థికమాందలిత్తురు.

ఫిన్నులుఅణువైనా మానుకోనరు

ఫిన్లెండు ప్రధానమంత్రి ఫిన్నులు అక్కరకలకై చేయవలసివచ్చుటచే చేయుచున్నయుద్ధమును ఏ మాత్రమునూ నివారించి ఫిన్లెండుస్వాతంత్ర్యము, భద్రతప్రపంచానికి [illegible] సాగుచుండగలవని చెప్పేట్లుగా మే ౧౩వ తేదిన జర్మనువార్తావిభాగములో చెప్పబడెను.

టూనీసియావిజయమునకై ఇండియాలో సెలవు

[illegible] బ్రిటిష్ ఇండియాలో [illegible]

అల్లా బక్సుగారి హత్య

ఇదివరలో సింధురాష్ట్ర ప్రధానిగా పనిచేసినట్టియు ఇప్పుడు అఖిలభారతకోరవు అజాదు మహాసభకు అధ్యక్షులునగునట్టియు అల్లాబక్సుగారు షికారుపోతే ఊరయిన షికారుపురములో చంపబడినట్లు ఒక వార్త వచ్చినది.

ఔధు రాజకుటుంబమునపై బందిపోటు నేరము

లక్నో మే ౧౪

లక్నోలో సబ్డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి సన్నిధిలో నేరము మోపబడిన హత్య, బందిపోటులనుచేసిరను నేరము విచారింపవచ్చెను. బందిపోటు పోయిన నవంబరులో జరిగియుండెను. దీని సందర్భములో అవసరమగు నలుగురు కనిపించుటలేదు. ఈఅభియోగములో పూర్వపు ఔధ్ రాజకుటుంబములోని ఒకడు అప్రూవరుగా మారినాడు.

పోయిన నవంబరులో కత్తులు, తుపాకులు, పిస్తోలు ధరించిన ఒకదొంగలమంది లక్నో జిల్లాలో [illegible] గ్రామములో ఒక ధనవంతునకు [illegible] ఇంటిమీదపడి ఇద్దరిని చంపి మరి ఆయుమనుగని [illegible] పట్టుకొని వెళ్లిపోయెదనునంత ఇక్కడి స్థానిక ముందరపోవనుగును.

[illegible] పూర్వపు ఔధ్ రాజకుటుంబములో చేరినవాడు. ఆయన ఈ అభియోగములో అప్రూవరుగామారినాడు.

రాజకీయ గ్రంథములు

1.	మన లెనిన్	0- 7-0
2.	ఫేసిస్టు ప్రతికూలశిబిరం	0- 7-6
3.	గెరిల్లా	0- 7-6
4.	చైనా గెరిల్లాయోధులు	0- 6-6
5.	రెడ్ ఆర్మీ	0- 5-0
6.	లెనిన్ జండాక్రింద	0- 4-0
7.	సోవియట్ స్త్రీ	0-15-0
8.	పారిస్ కమ్యూన్	0-10-0
9.	సోవియట్ వీరవనితలు	0- 4-0
10.	జపాను సామ్రాజ్యకాంక్ష	0-11-6
11.	శీనుదుస్సేరు	1- 9-0
12.	నాడు నేడు	1- 9-0
13.	ప్రభుత్వధనము, మన బీదతనము	0-12-6
13.	చైనా జాతీయోద్యమము (రెండుభాగములు)	2- 8-0
15.	అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు	3- 0-0
16.	ఫ్రెంచిస్వాతంత్ర్యవిజయము	2- 0.0

ఆరోగ్యదీపికలు:-

ఖా ది	0 1-2
బమ్మెరపోతన	0-1-2
ఆనుమానము, వాదాలు	0-1-2
గ్రంథసేవ	0-1-2
కాళోజీ	0-1.2

[illegible] ప్రత్యేకము

మాడరన్ బుక్ డిపో

సుల్తాను బజారు, హైదరాబాదు దక్కన్

(April ..)

శ్రీ విజయలక్ష్మి, ఇందిరల విడుదల

విడుదల వెంటనే మరల అరెస్టు

అలహాబాదు, మే ౧౩

నైనిజైల్లో నిర్బంధమునందున్న శ్రీమతులు విజయలక్ష్మి పండిత్ ఇందిరాగాంధీగారలు నేడు విడుదల చేయబడిరి. అటువెంటనే వారలకు మరొక ఆజ్ఞ చేయబడెను. వారలు ఆలస్యము చేయక వెంటనే అలహాబాదుజిల్లాలో వారల స్వంత భాగియస్టేటులో "ఋతుసంహార్" భవనములో పోయి నివసించవలెననియు అయింటినుండి మరి క్కడికిగాని పోరాదనియు, వారలక్కడ దినాన్ని రాతేరా అనువయన్ని చూచుకొనుటకై వచ్చు అలహారా డిప్యూటీకమిషనరుయొక్క పరీక్షన ఒప్పుకోనవలెననియు డిప్యూటీకమిషనరుయొక్క అనుమతిలేనిది ఎవరికోగాని ముచ్చటించరాదనియు ఆయాజ్ఞలోనున్నది.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B. A., B. L.,